

ESÉLYTEREMTŐ OKTATÁS

TKKI Eötvös József Program pedagógiai szakmai hírlevél
I. évfolyam 2. szám

SZÉCHENYI 2020

Nyitott ajtók Miskolcon

Cikkünk az évtized jellemző innovációját, a fenntartóváltásban rejlő lehetőségeket mutatja be. 2011 szeptemberétől a miskolci Nyitott Ajtó Baptista Gyülekezet vette át az iskola fenntartását. A következő tanévben a közeli óvodával bővült az intézmény.

2013-ban tovább bővültünk egy szakiskolával, hogy tanulóink továbbtanulását is biztosítani tudjuk. Célunk az volt, hogy tanulóink fejlődését a szülőkkel együttműködve, kicsi kortól támogatni, segíteni tudjuk. Hiszünk abban, hogy csak így lehet eredményeket elérni, értékrendet alakítani, sikeres integrációt megalapozni.

akkor. Ekkor találtunk rá a Lépésről lépésre programra. 1996-ban egy induló első osztályban vezettük be a programot, ezután felmenőben minden évfolyamon. Kollégáink sok tartalmas képzésen vettek részt, sok tantestületet fogadtunk. A felső tagozaton is alkalmazzuk legfontosabb elemeit. Az óvodában is erősítjük a

mereteik alkalmazását becsempészve igyekszünk mélyíteni a megszerzett tudásukat.

A projektmunka az erősségeink közé tartozik.

Minden tanévben két témahetet tartunk. Egyik az első hétre esik, jól segítve a visszatérést a rendszeres iskolai munkához, az ismerkedést az új tanár néikkel, esetleg új osztályfőnökkel. A másik a tanév utolsó hetén szokott lenni, célja, hogy átlendítsük magunkat és a gyerekeket az utolsó napok nehézségein és jó hangulatban tudjuk lezárni a közös munkát. Év közben azonban nagyobb lélegzetű projektekben dolgozunk, melyek legalább másfél hónapon keresztül meghatározzák a munkánkat. A két nagyszabású projektzáró rendezvényre meghívjuk a szülőket, akik most már szép számmal el is jönnek megnézni az iskola munkáját és saját gyermekeik fejlődését. A szülőkkel való kapcsolattartás sarkalatos pontja pedagógiánknak. A rendezvényeken túl is igyekszünk találkozni és beszélgetni a szülőkkel.

Gyermekeink nevelése-oktatása során nagyon fontos helyet foglal el a tevékenykedtetés, hiszen tudjuk, hogy a saját tapasztalat útján szerzett tudás épül be a legjobban. A csoportmunka, a páros munka sokoldalúan hat személyiségükre, fejleszti kooperatív képességüket.

Minden lehetőséget megragadva igyekszünk gyermekeinket élményekhez juttatni, hiszen a családjáknak erre nincs módja. Volt nálunk Mobil Planetárium, jártunk a fővárosban, a helyi múzeumokban, erdei iskolában. Elutaztunk Budapestre az operába, máskor a Glinda folyó-

Jelenleg 122 óvodásunk van, 320 általános iskolás és 130 szakiskolai tanuló jár hozzánk. Intézményünkbe beiratkozott gyermekek döntő többsége hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű. Középkiskolánkban kőműves, esztétikus, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó és grafikus képzés folyik. Iskolánk Miskolc város egyik legrégebbi intézménye. A gyárak bezárása megváltoztatta az iskola életét, a tanulók összetételét. Az új kihívásokhoz új utat kellett keresnie a pedagógusok-

programot, hiszen jó terepet ad az egységes pedagógiai célok megvalósításához. Megkönnyíti az óvoda-iskola átmenetet.

A Lépésről lépésre program egyik kiemelten fontos eleme a reggeli beszélgetés, melyet a felső tagozaton is működtetünk. Lényeges, hogy a reggel első órájában nyugodt légkörben történjen a ráhangolódás a napi munkára. Reggeli üzenetben pozitív megerősítést kapnak a gyermekek, zenével, verssel tesszük nyitottá, motiválttá őket. Eközben tantárgyi is-

irat szerkesztőségébe, a cirkuszba. Gyakran megyünk Miskolcra a Megyei Könyvtárba.

Intézményünk referencia intézmény és regisztrált tehetségpont. Szeptember folyamán „Akkreditált tehetségponttá” kívánunk válni. Hosszú évek óta folyó képzőművészeti tehetséggondozó műhelyünk munkája és eredményei alapján bízunk benne, hogy ez sikeresen megtörténik.

Képzőművészeti tehetséggondozás területén negyedik alkalommal sikerült támogatást elnyernünk. Programja egy 30 órás képzőművészeti műhelymunkát és egy 30 órás mesterkurzus szervezését biztosította a legtehetségesebb gyerekeknek.

Természettudományos tehetséggondozás témakörben szintén 30 órás tehetségazonosító és tehetséggondozó műhelymunka folyt „A fény nemzetközi éve” jegyében. Pályázatunk címe: „Fényév távolság”, ami az előbb említetten kívül még egy tehetségnap megszervezését is jelenti, ahol a műhelymunkában résztvevő gyerekek mutatják be a megszerzett tudásukat, kiállítják munkáikat és bemutatják elvégzett kísérleteiket.

A Digitális Miskolc pályázat befejezésekként 60 órás KIP-es képzésben veszünk részt szombatonként. Intézményünk ennek keretében 160 laptopot kapott, mely nagyban megkönnyíti az oktatást, segíti az egyéni haladási tempó figyelembe vételének lehetőségét. Erősíti a tanulók motivációját és fejleszti IKT-s képességeiket.

A TÁMOP-3.1.13-as pályázatban együtt dolgoztunk a Türr István Képző és Kutató Intézettel. Sokféle képzést és sok segítséget kapunk tőlük. Az intézményi önértékelés teljes elvégzése, az országos mérések teljes kiértékelése, intézkedési tervek elkészítése mindannyiunk számára hasznos. Ennek a programnak a keretében lehetőségünk van tanulóinkkal kognitív szoftverek kipróbálására, készségeik, képességeik változásának követésére.

A tavaly létrehozott sportegyesületünk segítségével kb. 60 gyerekkel

beindult a birkózó szakosztály, illetve kb. 70 fővel a futball szakosztály fiúknak és lányoknak is. Ők igazolt sportolók. E mellett atlétikai csoportok is szerveződtek.

A Magyar Máltai Szeretet Szolgálat jóvoltából már zajlik a Szimfónia Program, melynek keretében 85 gyermekünk tanulhat zenélni. Fúvós hangszereken játszhatnak: furulyán, fuvalán, trombitán, kürtön, harsonán, tubán. Már zenekarként is próbálnak és találkoznak más nyertes iskola zenészeivel is egy-egy közös zenélésre.

Nyáron is igyekszünk hasznos időtöltést biztosítani a diákoknak. Évek óta

járnak vissza hozzánk Texasból baptista önkéntes tanárok, akik egyhetes angol nyelvű tábort tartanak tanulóinknak.

Munkánkat folyamatosan segíti a fenntartó Nyitott Ajtó Baptista Gyülekezet. Körükben és imaházukban tartjuk tanévnyitó ünnepségünket, és ott is zárjuk az évet. Hagyományosan együtt ünnepeljük a karácsonyt is. Aktívan részt vesznek óvodánk és iskolánk kiemelt rendezvényein, adományokkal támogatják a legrászorultabb családjainkat, segítik hitéleti munkánkat. Önkéntes munkájukra bármikor bizton számíthatunk.

■ Farkasné Karres Éva

Interjú a Nyitott Ajtó Baptista Iskolával

A Nyitott Ajtó Baptista Általános Iskola, Óvoda és Szakképző Iskolát fenntartó Nyitott Ajtó Baptista Gyülekezet képviselőjével, Bódis Sámuel lelkésszel, Farkasné Karres Éva intézményvezetővel és Horváthné Bozik Ramóna mentorasszisztenssel beszélgettem a TÁMOP-3.3.13-13/1 pályázat Eötvös József Programjáról.

- Hogyan értékelte a Türr István Képző és Kutató Intézet megkeresését, hogy fenntartóként csatlakozzon intézményeivel az Eötvös József Programra?

- Fenntartóként keressük azokat a szervezeteket, akikkel együttműködve egyfajta többletet tudunk biztosítani az intézményeink számára, ezért örömmel fogadtuk a megkeresést.

Az Eötvös József program célja megegyezik fenntartói céljainkkal, amelyek a pedagógusok felkészítése, módszertani továbbképzése, és ezek eredményeinek hasznosítása a nevelő-oktató munka során annak érdekében, hogy minél hatékonyabban tudják segíteni a hátrányokkal küszködő, többségében hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű diákjaink fejlesztését, felzárkózását.

- Milyen változást hozott a program az intézmény életébe?

- A választást a lelkész úr átengedte az intézményvezető asszonynak, aki programunkban mentorként is tevékenykedik.

- Nagyon pozitívnak tartom, hogy a helyzetelemzés részeként megadott szempontok szerint, mintegy külső szemmel ismét átnéztük, átvizsgáltuk az intézményeink alapdokumentumait, ezek után eldöntöttük, hogy mi az, ami jó, és mi az, amin változtatnunk kell. Bevont mentorokként részt vettünk több műhelymunkán, és elmondhatom, hogy jó, ha néha kilépünk a megszokott rutinból,

és módszertanilag felfrissülnünk. Örömmel vettük a segítségnyújtást az idegen nyelvi mérésre való felkészülésben, a lemorzsolódásról szóló műhelymunkát követően belső továbbképzéseket tartunk az intézményeinkben, melynek eredményeként egy intézkedési terv készül, amelyben megfogalmazzuk, hogy kinek mi a feladata az iskolánkban a lemorzsolódás csökkentése érdekében.

- Milyen segítséget kapott az intézmény a program eddig megvalósult részében?

- Mivel mérés-értékelés szakemberrel nem rendelkezünk, nagy segítség számunkra az Országos Kompetenciamérés eredményeinek elemzése, feldolgozása, és javaslattevés az intézkedési, fejlesztési tervünk elkészítéséhez.

- Mit adott a Program a diákoknak?

- A kognitív szoftverrel nagyon szívesen játszanak a diákjaink, vannak köztük nagyon ügyesek, akik jó eredményt érnek el egy-egy játék során, versenyeznek is egymással. A pedagógusok is pozitívan értékelik a szoftvert, hiszen a diákok hasznosan töltik vele a szabadidejüket, órán differenciálhatnak vele. A játék a tanulók gondolkodását a logika felé tereli, és bár most jelenleg még nem mérhető, a gondolkodási képesség fejlesztése hosszabb távon bizonyára a tanulási eredményeikben is tükröződik majd.

- Van-e az eddig felsoroltakon kívül valami, amit feltétlenül meg kellene

említeni, mint a program pozitív hozadéka?

- Az, hogy felvételre kerültek mentorasszisztensek is a program során, és lehetőségem volt nekem javaslatot tenni a személyükre, mindenképp nagy segítség az intézményeim számára. Ramóna, az általános iskolai mentor-(pedagógiai) asszisztensem itt lakik a Vasgyárban, iskolánk tanulója volt, vannak jó néhányan a tantestületemben, akik még tanították őt. Nagy benne a megfelelni akarás, intelligens, pontos, precíz, és ami a legfontosabb, kiválóan ért a gyerekek és a szülők nyelvén, elfogadják őt.

- Mi a feladata a mentorasszisztensnek, hogyan tud besegíteni az iskolai munkába?

Pedagógusaink jobbkéze, általában az alsóbb évfolyam osztályaiban bízzuk, bízzák meg feladatokkal. Differenciáltan foglalkozik a gyerekekkel az órákon, mára már ismeri őket, tudja, hogy ki szorul rá az olvasás gyakorlására, kinek mennek a matematikai feladatok gyengébben, és melyik tanulónak kell a verstanulásban segítenie. A szabadfoglalkozásokon játékot vezet, szünetekben ügyeletes, az alsósok ebédeltetésében is nagy hasznát vesszük, nem csak kiosztja az evéshez szükséges eszközöket, hanem nagy türelemmel mutatja meg használatukat is.

- Hogyan tartja a kapcsolatot a szülőkkel, hiszen az ő hatóirás munkaidejének már vége van, amikor a

szülők megérkeznek az iskolába a gyerekekért?

A szülőkkel elsősorban nem az iskolában találkozok, hanem ő keresi föl otthon őket, például családlátogatáskor elkíséri a pedagógust, az ő munkájához is fontos, hogy ismerje a tanulók családi hátterét is. Ha valamelyik gyerek napközben megbetegszik, értesíti a szülőket, ha a közelben lakik a gyerek, haza is kíséri őt.

Amikor az iskolánkba került, két fontos feladattal is megbíztuk, az egyik a hátrányos helyzet megállapításához szükséges dokumentumok begyűjtése volt. Kiment a szülőkhöz, elmagyarázta nekik, hogy hová kell menni, miért fontos számukra (pályázat, ösztöndíjak), hogy beszerezzék a papírokat, és felajánlotta nekik, hogy szívesen elmegy velük a hivatalba, és segít a papírok kitöltésében.

A másik feladatát is nagyszerűen teljesítette, a szakosztályi leigazolásokhoz a tanulóknak sportorvosi vizsgálatra volt szükségük, ezért elkísérte őket az orvoshoz, sőt még egy táblázatot is készített, amelybe minden tanulónak bejelölte, hogy melyik vizsgálaton van túl, melyik hiányzik még. Kiválóan kezeli a számítógépet is, besegít a diákok adatainak rögzítésében, feldolgozásában, de rá szoktuk bízni a fényképezést is a rendezvényeinken, mert kiderült, hogy kiváló képeket készít. Igazi kincs ez a lány, szeretnénk mindenképp a program befejeztével is megtartani őt az iskolánkban.

Horváthné Bozik Ramóna épp az ügyeletesi feladatát látta el, az udvaron találtam rá, a gyerekeket „terelte be” az órára.

- Hogy érzed magad a régi iskolában, milyen érzés volt visszatérned ide dolgozni?

- Nem mondom, hogy először nem volt furcsa azokkal a tanárokkal együtt lenni, mint munkatárs, akik engem is tanítottak. Nagyon örülök ennek a munkának, sokkal jobb, mint az eddigiék. Amióta kikerültem

az iskolapadból, mindig is dolgoztam. Legutóbb a közeli csokigyárban tudtam elhelyezkedni, de ott nehéz fizikai munkát kellett végezni, ami nagyon megerőltető volt, a három műszak miatt pedig kevés időt tölthettem 10 éves kislánnyal.

- Hogyan telik egy munkanapod, milyen feladataid vannak mentorasszisztensként?

- Nem minden napom egyforma, az, hogy aznap mit csinálok, attól függ, hogy hol van rám szükség. Általában az alsósoknál szoktam lenni, néha én irányítom a reggeli beszélgetőkört, ami arról szól, hogy megkérdezem, hogy mi történt otthon, mit csináltak a hétvégén, vagy a napirendjükéről beszélgetünk. Ilyenkor megnyílnak a gyerekek, őszintén elmondják a problémákat, amit nagyon bizalmasan kezelek, nem teszek rá megjegyzést, nem kérdezetem őket, annyit mondanak el nekem, amennyit akarnak. De mégis úgy irányítom a beszélgetést, hogy tanuljanak belőle. A múltkor megkérdeztem, hogy elmondjam-e az én napirendemet, és amikor mindenki azt válaszolta, hogy igen, próbáltam nekik azt közvetíteni, hogy más módon is lehet a szabadidőt tölteni, és hogy milyen fontos, hogy az emberek egy kialakult szokásrend szerint működjenek. Lehet, hogy ezt most nem értetik meg, de később hátha visszaemlékeznek rám, és megpróbálják ők is formálni az életüket.

- Voltál-e már az iskola falain kívül is valahol a gyerekekkel?

- Segítettem a pedagógusoknak a múzeumlátogatások, kirándulások során is, a héten ismét elhívott egy osztály magával kirándulni, ez most az osztálykirándulások időszaka. Ilyenkor én szoktam fényképezni, amit nagyon szeretek.

- Már a szünet végén, a becsengéskor is látszott, hogy elfogadnak, hallgatnak rád nem csak a kicsik, de a nagyok is. Hogy sikerült ezt elérned?

- Nagyon sok időt töltök velük együtt, de az elején azért nem voltak ilyen

bizalmasak velem. Sokat mesélek nekik a családomról, hogy én is roma vagyok, hogy a családukban mindenki dolgozik, hogy mit szoktunk csinálni a hétvégén, legutóbb arról meséltem nekik, hogy a vadasparkban voltunk, és miket láttunk. Mindig nagy érdeklődéssel hallgatnak, aztán ők is megnyíltak, ma már ott tartunk, hogy tanácsot kérnek tőlem magánéleti, szerelmi kérdésekben.

- Mondhatjuk, hogy egy kicsit példakép is vagy számukra?

- Talán igen. Apró sikereim már vannak. Az én javaslatomra megeszik a kicsik a sóskamártást, mert látták, hogy én is megeszem, és elmondtam, hogy miért egészséges. Vagy a csúnya beszéd. Elmagyaráztam nekik, hogy ne használják ezeket a szavakat, mert én nem szeretem, az én apukám nagyon mérges volt, ha csúnya szót hallott tőlünk. Vagy az öltözködés, itt nem a divatra gondolok, hanem hogy miért vegyenek föl pulóvert vagy kabátot, vagy épp ellenkezőleg miért vegyék le. Legutóbb hagymát ültettünk együtt, elmondtam, hogy milyen jó dolog, ha van egy kis kertünk a ház körül, ahol meg tudjuk termelni mindazt, amire szükség van a háztartásban. A személyes példamutatást nagyon fontosnak érzem.

- Milyen változást hozott az életedbe a mentorasszisztensi munka?

- Nagyon büszke vagyok a munkámra és a családom is büszke rám. Jó érzés, amikor az utcán vagy a piacon rám köszönnek a gyerekek, hogy csókolom tanárnő. A kislányom nagyon meglepődött, amikor először hallotta, kérdezte, hogy anya, téged tényleg tanárnőnek szólítanak a gyerekek? Tanárnőnek hívnak a gyerekek az iskolában is. Szólhatnak nekik, hogy nem vagyok tanárnő, de jól esik, és egy kicsit úgy is érzem magam. Ilyenkor valóban azt gondolom, hogy példakép lehetek számukra. Jól érzem magam itt, ha lehetőségem lenne rá, továbbra is szeretnék itt dolgozni.

■ Tóthné Horváth Rita